

**PRENUMERATA:**  
 Miesięcznie . . . . . Zł. 4.25  
 Z dostawą na miejscu, lub przesyłką  
 pocztową . . . . . Zł. 4.50  
 Za granicą . . . . . Zł. 5.50

**GAZETA**

Cena pojedynczego egzemplarza:  
**15 groszy**  
 Na dworcach kolejowych 18 groszy.

# PO RANNA

**ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW**

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażeszyny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Senatorska 6. — Tel. Naczelnego Redaktora 230.

Nr. 7338

Lwów, piątek 20 lutego 1925.

Rok XVI.

## Angielski kapitał garnie się do Polski.

Ciężka choroba króla angielskiego. — Mnożna urzędnicza będzie ustalona na czas dłuższy. — Walka z bandytami w pociągu Sianki-Lwów. W hypnozie ograbiona przez cyganekę.

### Nowy projekt reformy rolnej.

Lwów, 19. lutego.

Zanim przystąpimy do opracowanego świeżo przez Rząd projektu reformy rolnej, wypada przypomnieć po krótku najważniejsze postanowienia tej ustawy w sprawie zmian i uzupełnień w ustawie z dnia 15-go lipca 1920..

A więc wolne od parcelacji poza pewnymi obszarami lasów i stawów jest maximum ponad 60 ha w okręgach przemysłowych i podmiejskich, zaś ponad 180 ha w reszcie Państwa.

Rocznie ulega rozparcelowaniu najmniej 200.000 ha ziemi, przy czem plan parcelacji ustala i ogłasza Rada Ministrów do 31 stycznia każdego roku, kolonizacja zaś na dany rok musi być wykonana do 1 listopada.

Parceluje grunta sam właściciel, lub państwowy Bank Rolny lub upoważnione przedsiębiorstwa i instytucje — wszystko pod kontrolą Rządu według szczegółowych przepisów, które wyda Minister Reform Rolnych.

Celem parcelacji jest przekształcenie gospodarstw kartowatych w racjonalne, tworzenie samodzielnych gospodarstw i tworzenie w pewnych warunkach ogrodów i kolonii robotniczych, urzędniczych i t. p. Rozmiar nowych gospodarstw waha się od 15 do 25 ha za eźnie od jakości gruntu. Służba folwarczna może otrzymać odszkodowanie w kwocie 500 zł. Pierwszeństwo w nabywaniu parcel mają inwalidzi, żołnierze i rodziny po poległych.

O ile drogą dobrowolnej parcelacji nie został wykonany na dany rok plan kolonizacyjny, Rada Ministrów wydaje imienny wykaz majątków, skazanych na przymusowy

wykup. O ile do 1 sierpnia roku, w którym ogłoszono wykaz imienny, majątki w nim zawarte nie zostały rozparcelowane w drodze dobrowolnej, Okr. Urzędy Ziemskie, ustala, jeśli wykaz imienny tego nie zawiera, jaki obszar wykazanych majątków ulega przymusowi wykupna, określa cenę wykupna

i zarządzają objęcie tych majątków w posiadanie.

Miarodajny dla ceny wykupu ziemi jest szacunek podatku majątkowego, z uwzględnieniem zmian wartości w międzyczasie. W razie wykupu Państwo zabezpiecza wszystkich wierzycieli hipotecznych, ciężących na wykupionej

ziemi, tylko do wysokości ustalonej ceny wykupu. Spłacenie tych wierzytelności następuje przez 5 proc. Państwową rentę ziemską. Umowy dzierżawne ulegają rozwiązaniu z częściowym odszkodowaniem i ulgami dla drobnych dzierżawców.

Zapłata za przymusowo wykupione ziemi następuje w 5 proc. Państwowej renty ziemskiej według kursu ustalonego corocznie przez Min. R. R. w porozumieniu z Min. Skarbu i Min. Roln. i D. P. Zapłata następuje w 2 ratach. Państwowa renta ziemska ulega umorzeniu w ciągu lat 40, zabezpiecza ją Skarb Państwa.

Prócz pewnych obszarów leśnych, stawów i maximum wolnego od parcelacji mogą być wyłączone majątki wzorowe, wysoce uprzemysłowione i ze względu na kulturę rolną niezbędne. Decyduje o ich wyborze Minister R. R. w porozumieniu z Min. Roln. i D. P., a w braku porozumienia Rada Ministrów. Decyzje te są ostateczne. Zwolnienie od parcelacji może być nadto udzielone na określony czas i pod specjalnymi warunkami. Obszar majątków, wyłączonych od parcelacji nie może przenosić w całym państwie 600.000 ha.

Dotychczas w sprawie powyższego projektu wypowiedział się prezes Z. L. N. Gąbiński, porównując go z projektem, opracowanym niegdyś przez rząd Witosa. Z porównania tego wynika szereg zastrzeżeń i ogólne wrażenie, że Z. L. N. uzależni poparcie wniosku od uwzględnienia wielu, poważnych poprawek.

Istotnie — są w projekcie tym ustępy budzące pewne wątpliwości. Należy do nich nazbyt szeroka, niemal dyktatorska kompetencja Ministra Reform Rolnych w wyłączeniu niektórych majątków od parcelacji. Dalej — szereg cyfr zu-

### Król bułgarski przybędzie do Polski?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. 18. lutego. (Z.) W kołach politycznych obiega pogłoska, że w obecnej chwili prowadzi się między rządem polskim a buł-

garskim wymiana zdań w sprawie odwiedzenia naszej stolicy przez króla bułgarskiego Borysa. Przyjazd nastąpić ma latem br.

### Reprezentant przemysłu ang. u Premiera.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. 18 lutego. (Z.) Przybył do Warszawy Antoni Gerner, przedstawiciel angielskiego konsorcjum, które angażuje swoje kapita-

ły w polskim przedsiębiorstwie cukrowniczym. W związku z tem premier Grabski przyjął dziś u siebie p. Gnera śniadaniem.

### Przywrócenie monarchji bawarskiej?

Berlin. 18 stycznia. (Tel. G. P.) Paryski korespondent „Voss. Ztg.” donosi: W Paryżu krążą alarmujące pogłoski o położeniu w Niemczech. Obawiają się przywrócenia monarchji w Bawarii.

### Sowjety wprowadzają pańszczyznę.

Warszawa. 18 lutego. (Tel. G. P.) „Prz. Wiecz.” donosi, że Sowjety zamierzają wprowadzić u siebie na wiosnę pańszczyznę przy

uprawie zboża jarego, aby zmusić chłopów do obsiania większej przestrzeni niż dotychczas.

pełnie dowolnych, jak wysokość wydanej renty (do 300 milionów zł.) lub wysokość obszaru, wyłączonego od parcelacji (do 600.000 ha). Charakter prezentu nosi odszkodowanie dla służby folwarcznej, którą właściciel opłaca w gotówce, a otrzymuje za wykup tylko rentę. Rentę tę musi przyjąć po kursie z urzędu ustalonym, natomiast sprzedać ją może oczywiście tylko po kursie giełdowym. Zastrzeżeń takich jest więcej. Wywołują one niewątpliwie szeroką dyskusję sejmową.

Z naszej strony wyrażamy tylko nadzieję, że po skorygowaniu ustawy zostanie ona przyjęta i że reforma rolna wejdzie wreszcie w stadium rozumnej realizacji. Zasadniczych przeciwników nie posiada ona dzisiaj. Nawet bezpośrednio poszkodowani, widząc zagrażające objawy emigracji, uznają w reformie rolnej jedyny środek zaradczy.

## Przyjazd min. Godarda.

Warszawa, 18 lutego. (Tel. G. P.). Dziś o godzinie 8-50 rano przyjechał tutaj expresse parskim p. Justyn Godard, francuski minister pracy.

## SENAT.

Warszawa, 18. lutego. (Tel. G. P.) Omawiano wniosek sen. Godlewskiego w sprawie zagrożonej autonomii wyższych uczelni. Sen. Godlewski zaznaczył, że stosunek min. oświaty do wyższych uczelni pozostawia wiele do życzenia i z tego powodu zaproponował przyjęcie następującej uchwały: Wzywa się rząd do gruntownej zmiany kierunku postępowania IV. dep. min. W. R. i O. P. w stosunku do uniwersytetów. Wzywa się Rząd do rewizji ustawy o szkołach akademickich.

Kierownik min. Zawadzki zaznaczył, że min. oświaty nie ma zamiaru wykroczenia przeciwko autonomii wyższych uczelni. Sen. Kalfinowski zauważa, że sam fakt zatargu 10 rektorów z ministerstwem oświaty dowodzi, że przez dłuższy czas musiały się dziać rzeczy niewłaściwe. Sen. Thullie stawia wniosek o przerwanie dyskusji i odesłanie do komisji tych spraw. Wniosek uchwalono. Następnie przyjęto ustawę o Radzie Opieki Społecznej.

Przyjęto projekt ustawy o uzgodnieniu z Konstytucją przepisów o stowarzyszeniach z r. 1867 w b. zaborze austriackim wprowadzono następujące zmiany: Przedłużono termin odwołania do ministra spraw wewn. z dni 14 do 60, pozatem postanowiono, że członkami stow. politycznych nie mogą być osoby niepełnoletnie. Wyjaśniono, że przez władze polityczne należy rozumieć władze admin. II. instancji. Odwołanie danych praw, jeżeli stow. działało na szkodę państwa, może nastąpić w ciągu 28 dni.

Na tem obrady odroczone do jutra.

## REPRESJE PRZECIW NIEMCOM.

Białogród, 18. lutego. (Tel. G. P.) Tut. korespondent „Berliner Tageblattu” Teodor Berkes otrzymał polecenie opuszczenia Jugosławii do dni trzech.

## Angielski kapitał garnie się do Polski.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18 lutego. (Z) Z Łodzi komunikują ciekawe szczegóły oferty angielskiego konsorcjum bankowego dla przemysłu i magistratu łódzkiego. Konsorcjum proponuje Łodzi pożyczkę 6 milionów funtów ang. na okres do 10 lat, a 9 procent rocznie, z jednorazowym wytraceniem 5 procent prowizji bankowej. Konsorcjum domaga się, aby więksi przemysłowcy łódzcy zaciągnęli pożyczkę w wysokości co najmniej 100 tys. funtów, przyczem każdy z nich ponosiłby odpowiedzialność za wszystkich innych.

Pożyczka dla miasta Łodzi jest przeznaczona na przeprowadzenie kanalizacji i wodociągów, a wynosi 18 milionów dolarów. Jest ustalona na 40 lat, przyczem przemysłowcy ang. domagają się dopuszczenia ich do konkursu o zakup maszyn i materiałów. Miaso ma pożyczkę tę gwarantować i udzielić odpowiedzi w najbliższych dniach. Propozycja ta wywołała wielką sensację z uwagi na zastój w przemyśle łódzkim i jest również znakiem, że oocy kapitał garnie się do Polski.

## W ślad za dolarami -- funty.

Możliwość pożyczki polskiej w Anglii.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18 lutego. (Z) Z Londynu donoszą, że wiadomość z Nowego Jorku o pokryciu polskiej pożyczki w wysokości kilkakrotnie zrobiła duże wrażenie w londyń-

skich kołach finansowych, które przewidują iż na rynku angielskim przyjdzie również do skutku pożyczka polska.

## Defenzywny układ franc.-angielski.

Zdaniem Herriota i Niency mogą przysiąść do tego układu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18 lutego. (Z) Donoszą z Londynu, że dzisiejsze p. siedzenie gabinetu zajmować się będzie głównie sprawą bezpieczeństwa europejskiego. Wszystkie dominja nadesłały już swoje uwagi krytyczne co do protokołu genewskiego, wobec tego gabinet będzie w posiadaniu memorandum Balfoura jako referenta komitetu obrony. Opinia gabinetu ang. skłania się coraz bardziej ku zindyfikowanemu protokołowi genewskiemu ako właściwemu sposobowi ustalenia pokoju europejskiego, wobec tego że protokół jest wynikiem prac zgromadzeń Ligi Narodów. Rząd ma zamiar przedstawić ostateczne

swoje propozycje dopiero na przyszłym Zgromadzeniu Ligi.

Warszawa 18 lutego. (Z) Donoszą z Paryża, że premier Herriot przyjął wczoraj ambasadora niemieckiego Hoescha na dłuższej rozmowie i oświadczył urzędowo, że między Paryżem a Londynem toczą się dalej rokowania o układy defenzywne. Gabinet angielski uważa, że dominja nie mogą przyjąć protokołu genewskiego. W Anglii większe gwarancje bezpieczeństwa można osiągnąć przez zmianę umowy regionalnej. Francja stoi na stanowisku, że Niemcy mogą przystąpić do akiego układu.

## ZATWIERDZONY KONKORDAT.

Warszawa, 18. lutego. (Tel. G. P.) Rada ministrów na posiedzeniu dnia 18. bm. zatwierdziła konkordat, zawarty pomiędzy Stolicą Apostolską a Rządem Polską i uchwalila przedstawić do ratyfikacji Senatowi.

## KAPITAŁ OBCY UCIEKA Z GDANSKA.

Gdańsk 18 lut go. (Tel. G. P.) Na tutejszym rynku kredytowym widać ciekawy objaw, że kapitały zagraniczne, które do niedawna iesz ze chęcią znajdowały lokatę w Gdańsku, obecnie wycofały się zupełnie.

## CIEŻKA CHOROBA KRÓLA JERZEGO.

Londyn, 18. lutego. (Tel. G. P.) Stan zdrowia króla Jerzego pogorszył się, tak, że musiano zwołać ponownie konsylium. Z początku stwierdzono lekką gripę, obecnie jednak obawiają się, że choroba ta ma charakter poważny. Zdaje się jest to zapalenie płuc. Następce tronu, który bawił w Szkocji spędzając czas na polowaniu, powołano do łóża chorego ojca.

## ZAMACH POLITYCZNY W TOKIO.

Paryż, 18 uto go. (Tel. G. P.) Jak donoszą z Tokio do „Matina”, grupa liberałów, uzbrojonych w sztylety i pałki, wtargnęła do mieszkania w ceprzesa tajnej Rady Ishii i w zamia ze zamordowania go. Zdołał on jednakże zawczasu uciec.

## RUMUNJA NIE ZARZĄDZIŁA REPRESJI.

Bukareszt, 18. lutego. (Tel. G. P.) Z Berlina donoszą, że giełda tamt. wydała zarządzenia co do waluty rumuńskiej, jako odwet za zarządzenia represyjne, które Rumunia mała zastosować wobec kapitałów i poddańców niemieckich. Owoż, jak zapewnia rząd rumuński, dotychczas nie wydano żadnego podobnego zarządzenia i wyłącznie Niemcy ponosić będą odpowiedzialność za swe postępowanie.

## ARESZTOWANIA KOMUNISTÓW W BUDAPEŚCIE.

Budgrad, 18. lutego. (Tel. G. P.) „Rjec” donosi, że policja wykryła tu tajną drukarnię komunistyczną, oraz sze reg broszur rewolucyjnych. W związku z tem aresztowano 22 osób, w tem 1 kobietę.

## Prace Komisji sejmowych.

Warszawa, 18. lutego. (Tel. G. P.) Komisja reform rolnych odroczyła obrady do czasu zatwierdzenia projektu rządowego ustawy o reformie rolnej w pierwszym czytaniu przez plenum Sejmu (na wniosek p. Łuszczewskiego).

Komisja konstytucyjna. P. Czapiński zwrócił uwagę komisji na konieczność wystąpienia z inicjatywą opracowania ustaw szczegółowych, przewidzianych przez Konstytucję. Komisja poleciła p. p. Dubanowiczowi i Czapińskiemu, aby zajęli się opracowaniem tych szczegółowych ustaw.

Podkomisja budżetowa (gospodarcza) obradowała nad preliminarzem min. przem. i handlu, i przyjęła go z nieznaczniemi zmianami według projektu rządowego. Powiększono dotacje na przemysł ludowy z 10 na 50 milionów zł., przyjęto kwoty na budowę Instytutu Geologicznego. Instytut ten powinien być zbudowany w Warszawie, w ciągu dwóch lat. Również przyjęto budżet przedsięwzięcia handlowych (powiększenie wpływu ze Skarbofermu z 410.000 na 4 miliony). Komisja wstawiła do rozchodów pozycję 320.000 zł. na adaptacje kopalni w Bochni.

Podkomisja budżetowa (polityczna) prowadziła dyskusję szczegółową nad budżetem min. W. R. i O. P., przyjmując działy dotyczące szkół wyższych, nauki, sztuki i archiwów, wraz z wnioskami, dotyczącymi przywrócenia asystentur w wyższych uczelniach. Przyjęto nowe pozycje na budownictwo w całym szkolnictwie w kwocie 25 milionów zł.

Senacka komisja skarbowo-budż. przyjęła wniosek sen. Bodeka w sprawie przywrócenia emeryt. funkcjonariuszom państw państw zaborczych ulgowych legitymacji kolejowych.

## TRYUMF PADEREWSKIEGO W LONDYNIE.

Londyn, 18. lutego. (Tel. G. P.) Wczoraj wieczorem w Aitber Hall w obecności 8000 słuchaczy odbył się koncert Paderewskiego. W loży królewskiej była królowa z księżciem Walji. Król nie mógł z powodu choroby przybyć na koncert. Publiczność przyjmowała wielkiego muzyka z niesłychanym entuzjazmem i gorąco go oklaskiwała. Przed koncertem prosił odcimistrz dworu w imieniu królowej posła Skirmunta, by w antrakcie odwiedził wraz z Paderewskim królowę w jej loży.

Na zapytanie królowej, co go skłoniło do przeznaczania całego dochodu z koncertów na rzecz krwawaldów wojennych ang. odpowiedział Paderewski: „Jest to spłata długu wdzięczności za krew przelaną przez Anglię w wojnie, która dała Polsce niepodległość”.

## NOWY GABINET PRUSKI.

Berlin, 18. lutego. (Tel. G. P.) Pruski prezydent min. Marx mianował następujących ministrów: dr. Zehnho (sprawiedliwości), Hirtziffer opieka społeczna i Steiger rolnictwo (centrowcy), dr. Hoepkor-Aschow finanse, dr. Schreiber handel (demokrasi), Severing socjalista min. spraw wewn. i dr. Becker, minister oświaty.

## Nasze korespondencje

## Stanowcze: nie.

(Korespondencja własna „Gaz. Por.“).

Berlin, 16 lutego.

W dniu 1-go marca wznowione będą w Berlinie rokowania o układ handlowy polsko-niemiecki. Aby ustalić ten termin, musiano w Niemczech przekonać się uprzednio, że Polska nie pozwoli traktować się jak... Litwa. Rokowania, których pierwszy etap toczył się w styczniu w Berlinie, mają już swoją historię. Mówiło się o nich między Berlinem a Warszawą już przeszło rok. — Wciąż się do nich zabierano i wciąż jakaś „przeszkoda“ termin rokowań odsuwała. Na jesieni roku ubiegłego zawiadomiono Warszawę o nominacji p. von Stockhammerna na przewodniczącego delegacji, z czym przyszła jego „dyplomatyczna“ choroba i — nowe przeszkody. Widoczne było, że Berlin rozmyślił termin tych rokowań przesuwając. W jakim celu? Aby omijać datę 10. stycznia, w którym to dniu wygasy postanowienia traktatu wersalskiego, nadające Polsce jednostronne uprawnienia gospodarcze wobec Niemiec. Dlatego też obie delegacje zebrały się dopiero w dniu 6. stycznia w Berlinie. Okazało się jednak, że rząd polski bynajmniej nie obawiał się skutków wygaśnięcia uprawnień. Wszelkie nadzieje, że z tej racji uda się coś specjalnego wytargować — zawiodły. Skończyło się więc na zawarciu porozumienia co do tego, że obie strony zatrzymują dotychczasowe przepisy celne, a w dniu 1-go marca podjęte zostaną dalsze rokowania o ostateczny układ handlowy. W ten sposób przesunięto niejako automatycznie datę 10. stycznia.

\*

Pierwsza próba nie powiodła się. Również upadł projekt niemiecki zawarcia układu handlowego na kilka miesięcy. Szanujące się państwo nie mogło się zgodzić na podobną propozycję. Podejmujemy więc rokowania w marcu. O wyniku ich trudno przesądzać. Ostateczny rezultat zależy od dobrej woli Niemiec. Nie wiemy, w jakim stopniu rozporządza nią delegacja niemiecka. Z góry jednak można przewidzieć punkty sporne. Zwłaszcza jeden z nich zasługuje na to, aby go omówić, nim się znajdzie na zielonym stole. Chodzi tu o tzw. generalną klauzulę osiedleńczą.

Wiadomo, że Niemcy uważają Polskę za naturalny teren swej ekspansji gospodarczej. Zdała sobie przytem sprawę, że Berlin odrywa pierwszą rolę w polskich stosunkach kredytowych ze światem. Łatwo jest przewidzieć, że jako jeden ze swych kardynalnych punktów wysuwa żądanie, aby osiedlenie się żywiołu niemieckiego w Polsce zostało w tej umowie zagwarantowane.

Czy Polska może się na to żądać zgodzić? Formułując to pytanie, zdajemy sobie doskonale sprawę, że obustronny interes gospodarczy wymaga, aby reprezentanci życia przemysłowego, handlowego i finansowego korzystać mogli ze wszystkich ulg, jakimi dysponują nowoczesne państwa. Przyjazd do

## Mnożna urzędnicza 41 punktów ma być ustalona na czas dłuższy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18 lutego. (Z) Rada Ministrów zajmowała się dziś sprawą uposażeń urzędniczych. Stanowisko rządu zmieniło się o tyle, że pensja za miesiąc marzec będzie wypl. cona zgodnie z ustawą t. i. ulegnie redukcji o jeden punkt, na podstawie obliczenia urzędu statystycznego, który stwierdził zniżkę kosztów utrzymania. Dla karu państwa stanowi ta zniżka znaczną

oszczędność w wysokości 2 milj 400 tys. Z uwagi jednak na stałą tendencję zniżkową Minister spraw wewn. wnosi na Radę Ministrów w porozumieniu z Min. skarbu projekt noweli do ustawy o uposażeniu mocą którego uposażenia urzędnicze, p czynając od marca b. r. będą usalone na dłuższy okres w wysokości 41 punktów.

## Opłaty czynszowe w marcu.

PODWYŻSZONE MNOŻNIKI CZYNSZOWE Z POWODU PODWYŻKI PODATKU OD LOKALI.

Lwów, 19. lutego.

W uwzględnieniu wchodzącej w życie z dniem 1. marca br. podwyżki podatku gminnego od lokali, który wyniesie od mieszkań 3.33%, zaś od sklepów i lokali przemysłowych 8% od każdych 100 koron czynszu przedwojennego, ustalił Urząd rozjemczy we Lwowie nowe mnożniki czynszowe za marzec wraz z dodatkami i podatkami gminnymi.

Nowe mnożniki czynszowe przez które należy kwotę czynszową płaconą w czerwcu 1914 roku, wynoszą:

A) Mieszkania jednopokojowe lub pokój z kuchnią, mnożnik 0.3025  
 B) a) 2- do 3-pokojowe, mnożnik 0.3550  
 b) lokale handlowe, przedsiębiorstwa, wykupujące świadectwa przemysł. IV. kat., pracownie rzemieślnicze, (świad. przem. VIII. kateg.) mnożnik 0.3834

C) a) Mieszkania 4- do 6-pokojowe, mnożnik 0.4075

b) Lokale spółdzielni robotn. oraz związków zaw. robotn., pracownie rzemieślnicze (świad. prze. VII. kateg.), mnożnik 0.4359

D) a) Mieszkania 7-pokojowe i większe, mnożnik 0.4600

b) Sklepy oraz pomieszczenia handlowe i przemysłowe o przedwoj. rocznem komornem do 1500 koron, pensjonaty, pracownie niepołączone z mieszkaniem, mnożn. 0.4884

E) Sklepy o przedwoj. komornem ponad 1500 kor., mnożnik 0.5409

F) Budynki fabryczne mnożnik 0.8034

Wedle tego wyniesie czynsz w marcu: za mieszkanie dwupokojowe o czynszu 60 kor. przed wojną — 21.30 zł., za mieszkanie pięciopokojowe o czynszu 200 kor. przed wojną — 81.50 zł. za sklep o czynszu przedwoj. 200 k. miesięcznie — 103.18 zł.

## Budować domy dla robotników i inteligencji.

Warszawa, 18 lutego. (Z) W kołach sejmowych zwracają uwagę, że w związku z zapowiedzianym przyznaniem przez rząd znacznych kredytów budowlanych z pożyczki amerykańskiej, należy zawczasu postarać się, aby kredyty

te były zużytkowane głównie dla budowy domów dla szeregowych warstw pracujących robotników i inteligencji. Organizacje społeczne i zawołowe mają w tej sprawie interwenjować u rządu.

## DEMON CYRKU

Przepiękny dramat cyrkowy według powieści Pauliny Busch. W gł. roli Hanni Weisse i Karol de Vogt. Dziś w Kinie APOLLO.

Polski przemysłowiec niemieckiego dla porozumienia się z odbiorcą polskim nie będzie, oczywiście, przez nikogo kwestionowany.

Inaczej jednak trzeba spojrzeć na to zagadnienie, gdy państwo nasze stanie oko w oko z możliwością napływu szerokich znacznych mas Niemców do Polski. Raz przyjąwszy na siebie takie zobowiązanie, nie będzie mógł rząd polski łatwo pozbyć się ciężarów i niebezpieczeństw, jakimi grozi klauzula osiedleńczą.

Nie jest dla nikogo tajemnicą, że pewne i b. zresztą liczne w Niemczech koła, potępiają odpyły żywiołu niemieckiego z Polski w pierwszych latach niepodległości. Koła te rozporządzają doskonałą organizacją, która usiłuje „odrobnić“ to, czego zmiana stosunków dokonała. Zasila więc tajnie szkolenie niemieckie i nie cofa się przed marnieniem stosunków wewnętrznych w Polsce. Cóż stanie się w chwili, gdy zgodzimy się na klauzulę osiedleńczą? Napłynię wówczas na

krój karna, wyćwiczone, wyszkolona falanga agitatorów (czy tylko agitatorów?), której zadaniem będzie odpolszczenie ziem b. zaboru pruskiego. Niemcy mają znacznie lepszą praktykę w germanizowaniu, niż Polacy — w odniemczaniu. Najbardziej obrotnego, uświadomionego i karnego żywiołu niemieckiego na nasze ziemie zachodnie mógłby się w końcu przyczynić do zmiany — na naszą niekorzyść! ustosunkowania się pod względem etnicznym w b. zaborze pruskim. Nie będziemy się dziwili Niemcom, gdy, wierni nakazowi „Drang nach Osten“ usiłować będą uzyskać od Polski klauzulę osiedleńczą. To jednak pewne, że opinia publiczna w Polsce murrem stanie przeciwko rządowi, któryby się do tego postulatu niemieckiego przychylił. Wątpimy zresztą, czy nasz rząd rozważałby takie żądanie. Można więc z góry zapowiedzieć, że Polska pod żadnym pozorem nie wyrazi zgody na tę klauzulę.

Dr. Jan W.

## Polska współczesna w karykaturze.



HENRYK ZBIERZCHOWSKI  
(Rys. A. E. Oller.)

## Fatalny los nowoczesnego lkarza.

Niepowodzenie francuskiej ekspedycji lotniczej w głąb Afryki.  
Lwów, 19 lutego.

(jp) Ekspedycja francuska, mająca na celu zdobycie drogi powietrznej n edostępnego wnętrza Afryki, skończyła się ostateczną klęską, a dui najbliższe rozstrzygną czy śmiali jej uczestnicy wyjdą z niej z życiem.

Jak już donosiliśmy w swoim czasie na czele wyprawy stali słynni lotnicy francuscy pułkownik do Goyes i pułk. Vuillemin. Już od początku nie wróżyły szczęśliwie auspicyje dla przedsięwzięcia. Nieprzebita mgły i inne zaburzenia atmosferyczne zmuszały do ustawicznych przesunięć terminu odlotu, lecz śmiali pionierzy nie dali za wygraną. Ekspedycja wyruszyła wreszcie, lecz po przybyciu do Afryki podczas wzlotu w okolicy Zinderu samolot „Jean Casale“, prowadzony przez pułk. Vuillemin oraz obsługiwany przez sierżanta Knechta opadł gwałtownie i rozbił się, zaś obaj lotnicy odnieśli tak ciężkie obrażenia, że pozostaje mała nadzieja utrzymania ich przy życiu.

Drugi samolot obsługiwany przez kapitana Dagneaux i sierżanta Vandelle spo kał jeszcze gorszy los, gdyż sierżant Vandelle został zdrzygotany, zaś kap. Dagneaux jest również ciężko ranny.

W kołach aeronautycznych francuskich i angielskich katastrofa ta sprawiła wstrząsające wrażenie.

## SENSACYJNE ODKRYCIE UCZONEGO.

Berlin 18 lutego. (Tel. G. P.) Enolog niemiecki G. bsattel, który odbył podróż po Chinach, ogłosił w „N. J. Herald“, że odnalazł w Mongolji plemię Lołosów, które było prao cem rasy kaukaskiej, a wyrabiane tam figury Buddy, podobne są do figur greckich.

## ZNOW BANDY NA GRANICY BULGARSKO SERBSKIEJ.

Sofja 18 lutego. (Tel. G. P.) Ba da złożona z 20 ludzi, usiłowała zaatakować miejscowość, odległą 5 km od granicy jugosłowiańskiej. Bandę odparto.

**Notatki polityczne.****KONFLIKT NIEM.-RUMUŃSKI.**

Redde quod debes! — Niemcy nie chcą uznać tej zasady. — Rumunia obkłada niemieckie miernie u siebie sekwestrem i grozi zerwaniem stosunków dyplomatycznych. — Niemcy grożą represjami.

Lwów, 19. lutego.

Rząd rumuński domaga się spłaty przez rząd niemiecki not Banca Generale, wydanych w czasie wojny przez niemiecką armię okupacyjną. W odpowiedzi na to rząd niemiecki wystąpił z propozycją wykupna owych not za spauształowaną sumę w wysokości 50 milionów marek złotych. Rumunia jednak propozycję odrzuciła i opierając się na postanowieniach traktatu wersalskiego, obstaje przy żądaniu, by wypłacono całą należność. Ponadto domaga się rząd rumuński zwrotu wszelkich wartościowych przedmiotów pobranych przez Niemców na podstawie traktatu bukareszteńskiego zapulowanego przez art. 238. traktatu wersalskiego.

Do bawiącego przed kilku dniami w Paryżu rumuńskiego ministra skarbu Bratianu zwrócił się rząd niemiecki z prośbą, by zechciał powrócić swój skierować przez Berlin celem utorowania zapomocą osobistej wymiany zapatrywać, drogę porozumienia. Z zaproszenia tego jednak Bratianu nie skorzystał, a powróciwszy do Bukaresztu wydał szereg zarządzeń represyjnych. Przedewszystkiem obłożono sekwestrem całe niemieckie miernie w Rumunii. Dalej postanowiono, że jeśli Niemcy nadal opierać się będą słusznym żądaniom Rumunii, Rumunia zerwie stosunki dyplomatyczne z niemi.

Niemcy grożą, iż odpowiedzą na te zarządzenia wzajemnymi represjami.

**HERRIOT O SPADKU FRANKA.**

Francja z wierzytelki rynku pieniężnego dłużniczką. — Konieczność ofiar — Jak najwięcej spłacać, jak najmniej długów zaciągać. — Nie wciągać trudności finansowych w wir polityki partyjnej!

Herriot złożył d. 16. bm. na posiedzeniu Izby deputowanych zapowiedziane przed kilku dniami wyjaśnienia w sprawie polityki finansowej rządu. Oświadczył on, że pragnie odstąpić Francji całą prawde co do finansowego położenia państwa. Konieczną jest rzeczą zwrócić państwu część jego bogactw. Wszyscy Francuzi bogaci czy biedni, muszą uznać konieczność poniesienia ofiar.

Francja do czasu wojny była wierzytelką pieniężnego rynku światowego, popadłszy jednak podczas wojny w dług, straciła w znacznej mierze swą finansową niezawisłość. Dziś Francja musi powiedzieć sobie: jak najwięcej spłacać, jak najmniej zaciągać nowych długów.

Przechodząc do spadku franka bronil Herriot tezy rządowej, że należy cierpliwie, powoli podnosić jego wartość. Gdy wzrośnie zaufanie Francuzów w wartość waluty narodowej, wartość franka ustali się, a wówczas i zagraniczny ka-

**Krwawy terror zalał państwo sowieckie.**

Czrezwyczajka „likwiduje“ sprawy w przyspieszonym tempie. — Masowe wyroki śmierci w sądach rewolucyjnych.

(Telefonemat wł. „Gazety Porannej“).

Pogranicze sow., 18 lutego.

Wedle ostatnich wiadomości z Rosji sow., szal krwawego terroru nowu zalał całe państwo czerwone. Z jednej strony system masowych straceń znów stosuje czrezwyczajka (obecnie „gepeu“), która krzystając z udzielonych tej czcigdnej instytucji nadzyczajnych pełnomocnictw, w ostatnich dniach „zlikwidowała“ (dr gą rozstrzelana) bez jakichkolwiek dochodzeń sądowych, sprawę ogromnej ilości „podejrzanych o konir-rewolucję“ osób. Między innymi w drodze „likwidacji“ rozstrzelano mnóstwo osób, które za czasów carskich pracowały w policji, na stanowiskach urzędników ochrony politycznej i t. d.

W parze z tem „wzmoczoną“ działalność wykazują również i sowieckie sądy rewolucyjne. Oto niekompletny wykaz wyroków śmierci z ostatniej doby (wedle danych prasy sowieckiej):

W Petersburgu ogłoszono wyrok w głośnej sprawie urzędników państwowego tustu p zemysłu s órniego, oskarżonych o ma owe nadużycia, sprzeniewierzenia, łapownictwo i t. d. Mocą tego wyroku skazano na rozstrzelanie wybitnych z ałaczy „Napa“: Goro I ińskiego, Lukiniego, Czerukowa, Samozwictowa i in., razēm 7 o ób.

W Symferopolu skazano na śmierć byłego oficera armji Wrangla, Kozłowa (pod zarzutem kontrrewolucji).

W Moskwie zakończono głośny proces 22 inżynierów wojskowych z przewodniczącym wojskowo-budowlanej komisji okręgowej inż. Akopowym, oskarżonych o dopuszczenie się obrzytnich nadużyć w zmwowie z dostawcami i kontrahentami budowlanymi. Ciekawe, że na ławie oskarżonych zasiedli wybitni urzędnicy „robotniczo-włóściańskiej inspekcji kontrolnej“, uważanej w państwie czerwonym za „ostoję praworządności“. Akopowa skazano na śmierć, innych podsądnych (inżynierów, komisarzy, inspektorów i t. d. — wszystkich z elity czerwonej) w uwzględnieniu ich przeszłości konunistycznej, na długoterminowe więzienie.

W Petrowsku skazano na rozstrzelanie (bez zastosowania amnestii i bez prawa odwołania) 6 robotników z przemysłu naftowego, oskarżonych o udział w wystąpieniach przeciwsowieckich. Wyrok wykonano natychmiast.

Takie same wiadomości, świadczące o nowym falie terroru, nadchodzą ze wszystkich innych rejonów rozległego państwa czerwonego.

**Nowi dowódcy czerwonej armji.**

Moskwa w lutym.

(+) Według ostatnich wiadomości, w armji czerwonej zaszły poważne zmiany. Rozkazem „Rewwojenkomu“ został mianowany szefem sztabu Kamieniew, zastępcą jego Pugaczew. Przybyły z Kaukazu Tuchaczewskij mianowany został członkiem Rewwojenkomu, a dowodzącym wojsk zachodniego okręgu bolszewik Osokin, (szef intendatury). Dowódcą wojsk syberyjskiego okręgu E-

gemann został naczelnikiem akademii wojskowej. Były gen. korp mianowany został dowódcą armji kaukaskiej. Bolszewik Muralow, znany z okrucieństw popełnionych w Moskwie, został oficerem do nadzyczajnych zleceń przy sowieckie.

**Czytajcie „Szczutka“**

prowadzić ją per raktacyj i na so wy h.

W samej rzeczy jednak, Sihn poczyni starania, ażeby urobić opinię wśród wybitnych członków angielskiego rządu, przed rozpoczęciem obrad Ligi Narodów odnieście do zaręgu w sprawie skrzynek pocztowych.

Prawdopodobieństwo starań tych uwydatnił się jeszcze bardziej wobec wyjazdu Mac Donella z Odoska. Nie est wykluczone, że Mac Donell udał się również do Londynu.

Niewątpliwie Rząd Polski zrobił wszystko, co należy, aby sparyalizować robotę p. Sahma w Londynie.

**PROJEKT USTAWY O PASIE POGRANICZNYM.**

(X) Wniełona przez M. S. Wewn. ustawa o pasie pogranicznym, została uzgodniona na konferencji międzyministerjalnej. Będzie ona przedmiotem dyskusji na śrółowym posiedzeniu Rady Ministrów.

**Wojna czerkiesko-pruska na ziemi polskiej.**

Nieznane zajście z przed 75 lat. — 10 Czerkiesów wypowiedzi wojnę monarchji pruskiej i rusza konno na Berlin. — Obłężenie i walka. — Ujęto tylko 4 jeńców.

Warszawa, w lutym.

(+) Mało znany epizod z przeszłości wskrzeszają pisma. Chodzi niemiej, niewięcej, tylko o regularną bitwę, stoczoną przed 75 laty między żołnierzami dwu państw zaborczych, i to w czasie pokoju.

W jesieni r. 1850 zdezerterowało 10 Czerkiesów carskiego pułku w Skierniewicach. Dezerterzy, uzbrowszy się i ubrawszy w bogate szaty narodowe, konno przekroczyli granicę Włokopolski, udając się... do Berlina.

W Inowrocławiu zostali odprawieni na boisko tamtejszej załogi; złożenia broni odmówili kategorycznie. Na widok zbliżającej się dragonerji dosiedli koni i dali drapakę w stronę dworca.

W pogoni wywiązała się obustronna strzelanina, a potem walka na szable. Po stronie pruskiej padło kilku żołnierzy, po stronie Czerkiesów padło dwóch ludzi, a trzech dostało się do niewoli. Pozostali zabarykadowali się w domu robotniczym w Kruślewcu. Nie mogąc zdobyć „fortecy“ podpalono ją. Czerkiesi zajęli dom sąsiedni. Narazie nastąpiło „zawieszenie broni“. Następnego dnia odkomenderowano na „plac boju“ aż całą kompanię piechoty. Czerkiesi bronili się mężnie; dwóch poległo, trzech zostali ciężko ranni. Teraz pruskie wojsko „szturmem“ zdobyło dom. Odzyskawszy zdrowie Czerkiesi stanęli przed sądem w Bydgoszczy. Skazano każdego z nich na 2 lata fortecy. Dwóch w więzieniu zmarło, trzech wysłano do Berlina do służby w maszталerni królewskiej, czwarty znikł pewnego dnia bez śladu — ku zadowoleniu władz pruskich.

**Robiety w policji obyczajowej.**

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. lutego. (Z.) Min. spraw wewn. toczyły się ostatnio narady w sprawie dopuszczenia kobiet do służby w policji obyczajowej. W najbliższych tygodniach Gł. Komenda policji państwowej przystąpi do zorganizowania policji obyczajowej kobiecej. Na razie przyjmie się 50 kobiet które zostaną przydzielone do komend okr. w Warszawie i w Łodzi. Dopuszczenie kobiet do służby w policji odaje dobre usługi w Anglii i Francji w walce z handlem żywym towarem i alkoholizmem.

**3 mies. wypowiedzenia dla pracowników kontraktowych.**

Warszawa, 18 lutego. (Tel. G. P.) Prez Rady Min. wydał okólnik, zalecający stosowanie do pracowników kontraktowych 3-miesięcznego wypowiedzenia, co od owiada żądaniom wysuniętym przez zrzeszenia pracowników związków zaw.

**Z dnia.**

**JEDNOOKI POI YFFM.**

Lwów, 19. lutego.

W tych ciężkich czasach szalejącej drożyzny, gdy wirujące w górę miliony i miliardy pekują jeszcze w naszej pamięci, jak upiorna fantasmagorja, każda, choćby najdrobniejsza zniżka cen jakiegokolwiek artykułu napędza nas niemal dziecięcą radością, zasłania na chwilę odwrotną stronę medalu, tę, na której gromadzić się nie przestają zwyczaje, zwyczaje i zwyczaje...

Potaniało o 4 grosze mięso na 1 kg. — korzyść mała, lecz uciecha wielka... jaja już to z powodu lekkiej zimy, już to wskutek fiaska akcji wywozowej, spadły do połowy cen grudniowych, to choć co własny obniża się ich cena, radujemy się, jakgdybyśmy odnieśli wielkie, świetne zwycięstwo nad drożyzną...

I nie byłoby w tem nic złego... ludziom potrzebne są takie pędzące nici złoty, które wydają im się linami holowniczymi, zdolnymi wprowadzić ich do cichej, dobrej przystani.

Nie byłoby w tem nic złego, gdyby nie istniał pewien czujny Smok, któremu na imię komisja dla badania środków utrzymania. Przypuszczać należy, że smok ten posiadać musi, jak mityczny Polifem, jedno tylko oko, które ma tę właściwość, że dopatrzy natychmiast każdą, choćby najmniej dostrzeganą zniżkę jakiegokolwiek tam jednego czy dwóch artykułów, natomiast jest zupełnie nieważliwe na wszelkie wibracje zwykłe...

To też choć podróżowała bardzo znacznie mąka, chleb, jarzyny, towary kolonialne, nie mówiąc już o coraz bardziej niedostępnych cenach artykułów odzieżowych i obuwia, o podniesionych z kwartału na kwartał czynszach mieszkańców — komisja statystyczna wydała orzeczenie, że ogólne koszty utrzymania w okresie od 15. stycznia do 15. lutego obniżyły się o 2 i pół proc. — a wskutek tego nastąpiło zmniejszenie budżetów już i tak poborów urzędniczych z 42 na 41 proc. —

Byłoby to humerystyczne, gdyby obecne już położenie tych głodomorów nie wykluczało humorystyki.



**NIEZWYKLE ZJAWISKO PRZYRODY.**

Jedyny w swoim rodzaju fenomen przedstawia zdjęcie, wykonane podczas wyprawy kap. Scoita w okolice polarnie: Nad statkiem zawisła chmura, która nagle ścięła się w łód. Momentalne zdjęcie tego zjawiska, które przez drobną chwilę dało się widzieć, wygląda rzeczywiście efektownie.

Obydwie Serje razem

**MESSALINA**

Obydwie Serje razem

Wyłącznie tylko w Kinie „LEW“.

937

Dziś poraz ostatni.

**Proszę o głos!**

**PRAKTYKI NASZYCH MLECZAREK**

Lwów, 19. lutego.

Obserwuję często praktyki mleczarek, rozwożących mleko po domach. Mleczarka taka po wypróżnieniu butelki z mleka, napędza je odpadkami kuchennymi i ponurkami, nabywanymi od kucharek dla karmienia wieprzów.

Zbytecznym byłoby rozwodzić się nad tem, jak szkodliwym dla zdrowia konsumentów musi być ten barbarzyński zwyczaj, gdy ci razajutrz dostają mleko z tych samych blaszank z pewnością bardzo niedostatecznie tylko opłukanych...

Ponieważ często w notatkach kronikarskich czytam o karach wymierzanych przez Magistrat za przekroczenia sanitarne, popełniane przez dozorców do mów, hotelarzy, jakoteż sprzedawców środków spożywczych na targach miejskich, proszę i te obrzydliwe praktyki do wiadomości powołanych władz w nadziei, że znajdzie się sposób na ukroczenie takiego procederu.

Gospodyni

**Szpieg czeski Hladisz został wydany!**

Budapeszt, w lutym.

Donoszą o zlikwidowaniu sprawy czeskiego szpiega, Hladisza, który podczas odprowadzania go do więzienia zbiegł do poselstwa czechosłowackiego. Na zlecenie z Pragi poselstwo czechosłowackie, po kilku dniach, wydało Hladisza w ręce władz węgierskich. Rząd węgierski ze swej strony wyraził ubolewanie, że oddział eskortujący wtargnął do poselstwa czechosłowackiego.

**Apel do dobrego serca Lwowa!**

Sierota po urzędunku państwowym, chcąc pomóc matce w wychowaniu licznych rodzeństwa, prosi o datki na maszynę. Ułatwi to sierocie zarobkowanie. Przyjdźmy jej więc z pomocą, skuteczną a rychłą. Wszelkie ofiary na ten cel przyjmuje redakcja „Gazety Porannej“ (ul. Chorążczyzny 31.)

**Czytajcie „Szczotka“.**

**Pamiętajmy o celach i zadaniach Tow. Szkoły Ludowej**

Felieton „Gaz. Por.“ z d. 20. 2. 1925.

L. MERRICK.

**Nieporozumienie.**

(Tłumacz. z angielskiego).

— Fil, ty tu, w gru'niu! — mówiła — nie, wszystkiego mogłam się dziś spodziewać, tylko nie zobaczenia ciebie.

— Wyjeżdżam jutro rano na Południe.

— Szczęśliwczycie!...

— A ty, Lucy?

— Ja?... Przenieśliśmy się na stały pobyt do Londynu.

— Czy być może! A toż kiedy?

— Przed 2-ma miesiącami. Jesteśmy właśnie w poszukiwaniu mieszkania.

— Spojrzeli na siebie zakłopotani trochę, sami nie wiedząc, co mówić.

Jej — serce waliło jak młotem — nie mogła przyjść do siebie z pierwszego wrażenia — lecz czuła się szczęśliwą — tak bardzo, barzo... Ile to razy w ciągu tych lat czterech opadała ją pokusa napisania do niego, powiedzenia mu, że nie jest

w stanie walczyć dłużej z uczuciem — i teraz — oto — kiedy widzi go znowu, czuje, że ją odchodzą resztki sił odpornych.

— Ale mieszkania straszliwie drogie w Londynie — rzekła, opowiadając wzruszenie.

— Gdzie mieszkasz na razie? zapytał.

— Ulokowaliśmy się prowizorycznie w „chambres-garnies“ w Bayswater.

— No, zamiana to nieszczęśliwa. Miałas tak ładne mieszkanie w Neuilly.

— Prawda? — a miłe było, słoneczne, przytulne. Ale — rodzina mego... mego męża życzyła sobie jego powrotu do Londynu; mają nadzieję, że łatwiej znajdzie tutaj odpowiednią swym zdolnościom pracę. W Paryżu łatwiej żyło się — zapewne — tam jednak nie było dla niego w doków: tu ma przed sobą posadę generalnego sekretarza pewnej instytucji akcyjnej, o ile zamierzone zorganizowanie się jej dojdzie do skutku...

Takie jej się to naturalne zdawało, że — spotkawszy go teraz — wtajemnicza Filipa w te wszystkie szczegóły...

— Ależ dojdzie do skutku — niewątpliwie.

— Miejmy nadzieję. Byłoby to szczęściem dla nas — prawdziwym uśmiechem losu... Ale dość o mnie. Co z tobą. Fil? Często spotykam się z twojem nazwiskiem: powieści twoje należą do na poczytniejszych teraz.

— A jednak są o wiele mniej warte, niż wiele innych, które nie cieszą się równą poczytnością.

— Masz słuszność o tyle, że można dostrzedz w nich w porównaniu z dawną twą twórczością pewne odchylenia — przyznała. Dlaczego tak jest Fil?

— Muszę, niestety, liczyć się z dzisiejszym smakiem publiczności — trzeba żyć, Lucy.

— Ach, tak! Ale coza szkoda, że właśnie ty...

— Ha — no, zapewne, sprzykrzy się z czasem ta niewola — mówił dalej. Cóż jednak robić, idealami żyć trudno... Wiesz, Lucy, wstąpmy gdzie na filiżankę herbaty — pogawędzmy spokojnie...

— Powinnaś właściwie załatwić niejedno — pójść tu i tam. Mam interesa...

— Interesa? A to jakie? Sprawnik?

— Ej nie, przeciwnie raczej: widzisz, pracuję teraz sama, pisuję od jakiegoś czasu artykuły z dziedziny mody do jednego z czasopism.

— Ach, tak! A nie chodź, co ci szkodzi napić się wpierv herbaty.

Pora była wczesna, zatem w kuchni dość jeszcze wolnych stolików. Orlebar zajął miejsce naprzeciw Lucy a równocześnie przemknęła mu po głowie myśl, ile kryje się melancholii w tem, że osiągamy cel naszych pragnień najgorętszych najczęściej dopiero wtedy, kiedyśmy z pragnień tych zrezygnowali. Jakżeby dawniej boską wydała mu się chwila, którą przeżywał obecnie! A teraz — siedzi z nią — oto — przy stole i zapija herbatę, najmniejszego nie odczuwając wzruszenia — co więcej, robi cichaczem spostrzeżenie, że suknia Lucy odbija niekorzystnie od toalet innych pań... I w tej dopiero chwili osiągnął pełną świadomość smutnej, upokarzającej go niemal prawdy: miłość jego uleciała oddawna, on zaś łudził się sam, oszukiwał się dobrowolnie — i to lata całe.

C. d. n.

**Sprawy zagraniczne.**

**Nowe plany gwarancyjne.**

Lwów, 19 lutego.

Błąka się po prasie paryskiej wiele sprzecznych wiadomości w tej sprawie. Jedną z najżywiej omawianych jest twierdzenie, że od szeregu tygodni Herr i Chamberlain pozostają w ciągłym kontakcie, porozumiewając się co do planu, bliskiego już urzeczywistnieniu.

Pisze Jules Sauerwein w „Martin“, że podczas publicznej dyskusji nad protokołem genewskim dwaj mężowie w zupełnej cichości zastanawiali się nad zbudowaniem pomostu między protokołem ogólnego znaczenia a szczegółowymi umowami definitywnymi. Ci dwaj tajemniczy mężowie — to Herr i Chamberlain. Szczegóły ich narad nie są znane, bo do konkretnego wyniku jeszcze nie doszło, a przedwczesne rozgłoszenie mogłoby tylko zaszkodzić sprawie. Tyle tylko wiadomo, że idzie o to, by wedle genewskiej metody ubezpieczyć przed nowymi wstrząśnieniami pewną ściśle ograniczoną część Europy, przyczem zastrzedz ma się możliwość zawierania dalszych umów.

Jako pierwszą strefę ubezpieczenia przyjęto wedle owych „on dit's“ zachodnią i południową granicę Niemiec.

Chamberlain powiedział w Izbie gmin: „Nie paktujemy o żaden osobny traktat z tem, czy owem państwem“. I powiedział prawdę, stwierdzają pisma francuskie, gdyż ubezpieczenie ma objąć całą zachodnią część Europy.

Na razie oprzeć się ma ono o układ francusko-angielski, czy zaś do tego układu przylączają się Włochy, Belgja, Holandja — to kwestja przyszłości.

Jako pierwszą zasadę ententy uznano — co nie jest już tajemnicą — tezę, wedle której naprzód rządy angielski i francuski uzgodnią swe stanowisko i zawrą traktat defenzywny, a potem dopiero pomówi się z Niemcami, t. j. z państwem, przeciw którego napedom ubezpieczyć ma ententę układ angielsko - francuski. Przeciwno przystąpieniu Niemiec kiedyś do umowy defenzywnej, nic oczywiście mieć nie można, wątpić tylko wypada, czy one przystąpić zechcą. Gdyby wszakże zdecydowały się to uczynić, sprawa byłaby uproszczona, a wina Niemiec byłaby podwójnie wielka w razie napadu przez nie, naruszałyby bowiem wogóle podwaliny pokoju, nadto zaś należałoby ją skwalifikować jako zerwanie umowy defenzywnej.

Na razie jednak nie zamyślają sprzymierzeni wdawać się w żadne układy z Niemcami, przekonali się bowiem z wynurzeń dr. Luthera, iż rząd Rzeszy chciałby wyrwać im broń z ręki, osiągnąć zrezygnowanie przez nich z gwarancji i prawa kontroli, a potem postąpić sobie, jak uzna za stosowne. Do tego jednak stopnia naiwnymi nie są aljanci, abysami podawali gardło pod nóż.

Samo wszakże już poruszenie kwestji gwarancyjnej silnie podziało na umysły w Niemczech. Wyłoniło się tam przeświadczenie, że aljantom ogromnie zależy, by na traktacie defenzywnym spoczął pod-

**Z miasta.**

**Historja lwowskiego „drapacza chmur“.**

Gmina m. Lwowa skarży Jonasza Sprechera o odszkodowanie za zabrane pod budowę grunt miejski. — Podstawa prawna skargi a poglądy p. Jonasa. — Czego i tak nie sprzedam — wolno mi zabrać. — Rozprawa wyświeśli po której stronie słuszność.

Lwów, 19. lutego.

(jp.) Gmina miasta Lwowa wniosła — jak się dowiadujemy — przeciw znanemu z rozlicznych procesów karnych i cywilnych Jonasoowi Sprecherowi, właścicielowi „drapacza chmur“ przy pl. Marjackim skargę o zapłacenie kwoty 32.700 zł. tytułem odszkodowania za bezprawne przywłaszczenie przez Sprechera przy budowie swego „drapacza chmur“, krawężnika należącego do gruntu miejskiego o obszarze przeszło 11 sążni. Jonas Sprecher grunt ten wbrew umowie regulacyjnej, którą zawarł z gminą miasta Lwowa przed rozpoczęciem budowy swego gmachu w r. 1913. zabudował ten skrawek gruntu bez wiedzy gminy i mimo niezliczonych wezwań, a nawet zagrożenia represjami karnymi nie nważał za stosowne zapłacić gminie choćby równowartość przywłaszczonego sobie obszaru.

Regulacja ta miała nastąpić, jak to gmina m. Lwowa naprowadza w skardze, wytoczonej przez swego syndyka dr. Tuckiego w myśl zasady „głowa za głowę“, to znaczy, że Sprecher miał prawo zabudować tyleż z gruntu należącego do gminy, ile ze swego gruntu odstąpił na rzecz regulacji placu Marjackiego. Tymczasem p. Sprecher, myśląc tylko o własnej głowie i kieszeni, odstąpił ze swego stanu posiadania zaledwie 18 m. kw. na korzyść gminy, zabudował zaś część gruntu miejskiego o obszarze 57 m. kw., czyli przywłaszczył sobie 39 m. kw., co stanowi przeszło 11 sążni gruntu, wartości 32.700 zł.

Gmina miasta Lwowa opierała się na przepisie par. 418. u. c., któ-

ry wyraźnie postanawia, że właściciel gruntu ma prawo żądania zwrotu wartości zużytego pod budowę domu cudzego gruntu, zaskarżyła na podstawie upoważnienia Rady miejskiej Jonasza Sprechera o zapłatę równowartości przywłaszczonego pod budowę gmachu gruntu miejskiego, tj. kwoty 32.700 zł. Wskutek tej skargi odbędzie się już dnia 24. lutego rozprawa przed Sądem okręgowym cywilnym. Senat II. pod przewodnictwem sędziego Rożankowskiego).

Sprawa ta, znana już w szerokich kołach naszego miasta i omawiana w swoim czasie na łamach prasy wzbudza tak w sferach prawniczych, jak i w szerokich kołach publiczności wielkie zainteresowanie.

W swojej replice Sprecher zarzuca gminie miasta Lwowa przedawnienie skargi z powodu upływu trzech lat od dnia przywłaszczenia gruntu, a nadto twierdzi, że gmina m. Lwowa żadnej szkody przez to nie poniosła, iż drobny skrawek jej gruntu został zabudowany, gdyż tego skrawka, zwłaszcza przy pl. Marjackim i tak sprzedaćby nie mogła. Jak widzimy — Jonas Sprecher mimo rozlicznych procesów nie traci tupetu i nawet w tak poważnej sprawie z gminą miasta Lwowa wnosi w proces... humorystykę.

O przebiegu rozprawy, która wyświeśli na koniec tę sprawę niezwykle interesującą zarówno ze stanowiska moralności t. zw. „powojennej“ niektórych zubożonych osobników, podamy w swoim czasie bliższe szczegóły.

**Mimochodem.**

STRZEŻMY STANU POLSKIEGO PO-SIADANIA.

Lwów, 19. lutego.

Dochodzi nas z kół bardzo poważnych wieść, iż właściciele obrzytniej kamienicy, położonej u zbiegu placu Akademickiego i ul. Romanowicza (pl. Akademicki l. 1), w jednym z najpiękniejszych punktów naszego miasta, noszą się z myślą sprzedania jej w ręce ukraińskie. Ze w dniach najbliższych ma się rozpocząć kampanja anonsowa w tej sprawie w prasie ukraińskiej.

Właściciele kamienicy tłumaczą się tem, iż, mimo zabiegów z ich strony, nie mogą nabywców znaleźć w kołach polskich. Przed wybuchem wojny poruszano myśl wybudowania w tem miejscu drugiego teatru. Parcela rozległa o trzech frontach nadawała się na cel nadobny doskonale. I obecnie polskich amatorów nie zbraknie; my zaś wiedzając, jaka opinja rodzina właścicieli wspomnianej kamienicy cieszy się we Lwowie, przypuszczamy, że rzecz cała polega na nieporozumieniu i że nie zechcą oni niezawodnie w tak drastyczny sposób przyczynić się do zmniejszenia polskiego stanu posiadania w naszym mieście.

**Wybryki zimy, która nie jest zimą.**

Rozszalały orkan wzburza ocean i morza. — Pedzi zasy py śniegowe i trąby wodne, strąca lawiny. — Zrywa dachy, kominy obala. — Zdmuchnął pociąg, wznieca pożary. A temperatura, jak w lecie.

Lwów, 19. lute o.

D. 14. bm. szalał na znacznej przestrzeni Europy orkan, którego echa, co prawda, znacznie osłabione, w postaci gwałtownej wichury dotarły także do nas.

We Francji huragan przyniósł nawalna śnieżycę. Morze Śródziemne zaklebiło się z niewidzianą dawno gwałtownością, tak, że musiano przeważnie zaniechać żeglugi. Poziom wody w Rodanie podniosł się do wysokości 4 m. ponad normalny poziom.

Pod Celle na wybrzeżu figuryjskiem pojawiła się trąba wodna, niosąc wokół zniszczenie.

W Szwajcarii orkan zrzucił obrzytnie szkody. W okolicy Berna setki zerwanych dachów i mnóstwo powalonych kominów fabrycznych wskazywało drogę jego przejścia. Stwierdzono przytem niezwykle wysoką temperaturę. W Zurychu np. termometr wskazywał wspomnianego dnia + 18 R. w cieniu. W kantonie Tessin gwałtowna ulewa sprowadziła powódź. Szlak kolejowy na linii Gotthardskiej został pod Faide, Rodi i Aisolo zasypany lawinami.

Pod Salzburgiem, ulegając naporowi wiatru, wykołeli się pociąg osobowy pomiędzy stacjami St. Wolfgang i Strobl. Przy wykołeniu poniosł śmierć jeden z konduktorów. 17 zaś osób zostało pokaleczonych, niektóre ciężko. W Gerslager pod Neumarkt, wybuchł gwałtowny pożar, który obrócił prawie całą osadę w perzynę.

**Daj grosz na cele T. S. L!**

pis rządu niemieckiego. Włęcz chcą się z tym podpisem drożyć i prasa niemiecka, bliska rządowi, poczyną stawiać warunki, domaga się mianowicie, by sprzymierzeni już teraz nawiązali z Niemcami „lojalne rokowania“. Po tylu zdemaskowanych nielojalnościach niemieckich żądać czegoś podobnego i w tej formie — to zaprawdę za wiele bezczelności!

Na razie nie zanosi się na to, by niemieckie plim desiderium zostało urzeczywistnione.

Z głosów prasy francuskiej wnosić należy, iż Anglja i Francja obmyśliły już uproszczoną formułę postępowania. Mielśmy nawet sposobność zaznajomić z nią czytelników w depezach. Mocarstwa zaciędnie powiadają mianowicie: Niemiecki napad na jakikolwiek punkt granic obcych pomiędzy Morzem Północnem a Adryatykiem traktować będziemy jako przeciw nam wymierzony. Po zaprotokolowaniu tej formuły przez Ligę narodów, podjęte będą starania, by także dla innych części Europy ustanowiona została podobna gwarancja.

Chamberlain ma nadzieję pozyskać dla swego poglądu także dominiony, które stale informuje o postępach rokowań. A wśród tego rzechoz awcy w Genewie mają uporać się z techniczną organizacją umowy i przystosowaniem do niej kontroli Ligi narodów.

Na uwagę zasłu uje głos Pertinaxa w tej sprawie. Wywodzi on w „Echo de Paris“, że wyluszczone tu w głównych zarysach plan dopiero wówczas nabędzie pełną wartość, gdy generalne sztaby aljantów upoważnione zostaną do utrzymywania trwałego między sobą kontaktu, celem odparcia ewentualnego ataku niemieckiego w pierwszej zaraz chwili, oraz jeśli neutralizacja lewego brzegu Renu umożliwi wymarsz armji sprzymierzonych nad Ren. Dopóki to nie nastąpi — kończy „Pertinax“ — i dopóki Polska nie zostanie wyraźnie wciągnięta w system umów ochronnych, póty plan angielski przedstawiać będzie wartość ilu o ryczną, a jako taki nie może zbytnio pociągać Francji.

**Popierajmy cele Towarz. Szkoły Ludowej.**



## Warjackie zakłady.

Człowiek, wywracający kozły przez całą Francję. — Akto: który odbywał podróż tańcząc. — Wędrowka w kostjumie Adama. — W korytku przez Tamizę — Na ślepych koniu bez cugli.

Londyn, w lutym.

(+) Niedawno zdobył sobie wątpliwy rozgłos jakiś zbzikowany jegomość, który założył się, że całą drogę z Amsterdamu do Marsylii — przeokoziokuje. Istotnie zdołał on odbyć już większą część swej warjackiej podróży.

Podobnie szalone zakłady nie są rzadkością, zwłaszcza cierpiący na „spleen“ Angli cy, namiętni zwolennicy zakładów, osiągnęli rekord na tem polu. Tak np. swego czasu aktor Kemp, członek trupy Szełspira, że tańcząc odebędzie drogę z Londynu do Wodwich. „Przełaził“ w ten sposób kilka tygodni, zanim dotarł do celu. Niejednokrotnie zdarzali się odważni, którzy na skutek zakładu wędrowali... w kostjumie Adama, dopóki policja nie przerwała im podróży. Jeden z nich wygrał zakład w ten sposób, że wynajął wóz zakryty, kazał wyjąć dno i szedł pod osłoną ścian wozu.

Pewien znów oryginalny amator zakładów zobowiązał się przepłynąć Tamizę w rzeźnickim korytku, zamiast wiosel używając tylko... własnych dloni. — Podróż ta powiodła się doskonale.

Jakiś oficer założył się, że przedzie dłuższą przestrzeń na ślepych koniu, nie mając w rękach cugli. Zakład wygrał w ten sposób, że cugle przywiązał do nóg, i w ten sposób kierował ślepych rumakiem.

Tym podobnych zakładów można przytoczyć mnóstwo, świadczą one, że lista głupstw ludzkich jest niewyczerpana.

## Daj grosz na cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

wieka ze światem duchów. Mesmerizm był otoczony tajemnicą przez wymalacze, ogłoszony za szarlatanizm przez ludzi nauki, zyskał mimo to uznanie wielu panujących i wyższych klas społeczeństwa.

Kuracja doktora Mesmera odbywała się w nast. sposób: doktor Mesmer usadawiał pacjentki swoje dokoła obrzymych kadzi napełnionych opłatkami żelaznymi i butelkami z wodą, do których przytwierdzone były zakrzywione sztabki mosiężne. Pacjentki Mesmera trzymały je w dłoniach, sam zaś Mesmer, przybrany w bledo-niebieski frak, obchodził je dokoła, wydobywając równocześnie z trymanej w ręku harmonijki „słodkie i żalostne tony“. — Piękne panie, siedzące początkowo spokojnie, dostawały po pewnym czasie nerwowych ataków. Były to tak zwane kryzysy, w czasie których twarze nadobnych pacjentek wykrzywiały się, nogi uginały się, głos stawał się chrypliwy, a ciałem wstrząsały dreszcze. Wówczas doktor Mesmer przenosił je po jednej do „komnaty kryzysówek“ albo „piekła konwul-

## Walka z szajką groźnych bandytów w pociągu na linii Sianki-Lwów.

Policji udało się ująć trzech groźnych bandytów. — Są oni prawdopodobnie członkami szajki Domańskiego. — Kasa kolejowa w Turce uniknęła napadu rabunkowego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Turka n. Stryjem, 18. lutego.

Wczoraj wieczorem w pociągu nr. 2116. zdrażającym ze Sianek do Lwowa udało się funkcjonariuszom policji państwowej, należącym do posterunku P. P. w Turce nad Stryjem, ująć trzech groźnych bandytów, należących — jak się zdaje — do głośnej z szeregu rozbojów i okrucieństw szajki osławionego herszta bandyckiego Domańskiego. Mianowicie funkcjonariusze policyjni posterunku P. P. w Turce od szeregu dni zwrócili uwagę na kilka tajemniczych indywiduów, które kręciły się nieustannie po Turce i okolicy, przedstawiając się mieszkańcom miasteczka oraz okolicznych dworów, plebanji itp. w rozmaitym charakterze. I tak w Turce przedstawiły się owe indywidua jako handlarze bydłem, w pobliskiej Jasienicy Żankowej przybrały natomiast na siebie charakter kupców towarów bławatnych. Wdziano je także na przystanku Strzyłki-Topolnica ad Stary Sambor, który jest rodzajem miasteczka. Tam znowu przedstawiły się aresztowani bandyci jako komwojażerzy jakichś nieistniejących firm, dając przytem do poznania, że właściwie są konfidentami P. P. wy-

słanymi w jakiejś bardzo delikatnej misji politycznej dla zbadania stosunków miejscowych. Funkcjonariusze policji obserwowali ich przez szereg dni, dziś zaś „nakryto“ bandytów po krótkiej walce, podczas jazdy pociągiem, przyczem omal nie doszło do strzelaniny, jak się bowiem okazało, rzeźmieszkli zaopatrzeni byli w browningi i odpowiedni zapas naboju. Dzięki jednak stanowczemu wystąpieniu funkcjonariuszy policyjnych udało się bandytów momentalnie ubezwładnić, jednego zaś z nich, który zdołał uciec, przytrzymano później na stacji Busowisko, najbliższej stacji za Strzyłkami. Aresztowanie bandytów nastąpiło na przestrzeni, podczas biegu pociągu w pobliżu stacji Strzyłki-Topolnica, budząc zrozumiałą sensację wśród licznych podróżnych. Jak wykazało pierwsze przesłuchanie policyjne planowany był napad na kasę kolejową w Turce, gdzie bandyci spodziewali się zdobyć znaczniejszą sumę, miasteczko to bowiem jest dosyć ożywione pod względem handlowym, kasa kolejowa zaś zazwyczaj pod wieczór zawiera znaczną ilość pieniędzy.

## Rzekome „rozwiązanie“ lwowskiego kahału.

Mylna interpretacja reskryptu Min. spraw wewn. — Lwowski kahał nie został rozwiązany.

Lwów, 19. lutego.

Wczoraj rozeszła się po mieście pogłoska o rzekomem rozwiązaniu Rady przybocznej lwowskiego kahału. Jak wiadomo tę Radę powołał magistrat przed trzema miesiącami, a na czele jej stanął prof. dr. Allerhand jako komisarz rządowy.

Obecnie min. spraw wewn. dążąc do uporządkowania stosunków kahału w Małopolsce poleciło Województwu, by we wszystkich tych miastach, w których kahały nie są uporządkowane, natychmiast rozpisano wybory i usunięto komisarzy rządowych, względnie kahały

przedwojenne. Nie dotyczyło to oczywiście Lwowa, którego stosunki kahałne zostały właśnie w duchu tego reskryptu parę miesięcy temu uporządkowane.

Przez błędną interpretację tego reskryptu Województwo wystosowało wprawdzie do Magistratu pismo podając treść reskryptu, a Magistrat sądził z początku, że dotyczy to także Lwowa, wyjaśniło się jednak, że zachodzi nieporozumienie i Województwo pismo swoje cofnęło. W ten sposób obecnie urzędująca Rada przyboczna, na której czele stoi prof. dr. Allerhand, nadal sprawować będzie rządy i w przeciągu br. rozpisze wybory prawdopodobnie już na podstawie nowej ordynacji wyborczej będącej w toku.

Poza Lwowem we wszystkich innych miastach Małopolski będą rozpisane wybory w najbliższym czasie (o ile się to już nie stało), wzgl. nastąpi usunięcie komisarzy rządowych, czy też reprezentacji przedwojennych.

## Kraj umierających dzieci.

Nowy Jork, w lutym.

(+) Wedle urzędowych sprawozdań krajem, gdzie panuje największa śmiertelność wśród dzieci, jest Argentyna. W ostatnich 30 latach zmarło tam aż pół miliona niemowląt (statystyka ta uwzględnia tylko dzieci poniżej dwu lat). Przypisują to wielkiemu eksportowi bydła, wskutek czego w kraju panuje brak mleka. Niesumieśni kupcy fałszują mleko nie tylko zapomocą chrztu, ale także dodają szkodliwych dla zdrowia substancji.

## Wielkie burze śnieżne we Włoszech.

Warszawa, 18. lutego. (Tel. G. P.) We Włoszech północnych szaleją gwałtowne burze śnieżne. Lawina śnieżna zasypała barak z robotnikami w miejscowości Campolirino.

ny dopiero na krótko przed śmiercią.

to jest do specjalnego pokoju wybitego grubymi materacami, w którym piękne nie tarzały się po podłodze, szarpały na sobie suknie, darty je w strzępy, skakały, nyczały i kwiczały, a doktor Mesmer z paleczką w ręku oczekiwał spokojnie zakończenia tych scen, przypominających średnio-wieczne opętania. — od szczęśliwego bowiem ich przebiegu zależało powodzenie kuracji.

I rzeczwiście po pewnym czasie następowało uspokojenie i pacjentki opuszczały „komnatę konwulsji“ odmłodzone i odrodzone. Dla zachowania młodości i piękności różne piękne kurtyzany, jak na przykład sławna kochanka Ludwika XIV. margrabina de Montespan, nie wahały się oddawać praktykom satanistycznym, których opis znajdujemy u Bussy-Rabutin'a w jego kronice skandalicznej panowania Ludwika XIV. p. t. „L'histoire amoureuse des Gaules“, za napisanie której Bussy-Rabutin, sławny pułkownik wojsk francuskich i świetny zwycięzca bitwy pod Danes, został uwieziony w Bastylji, a właskawio-

był tak głośnym, że przyspieszył zgon odsuniętej przez syna od władzy ex-regentki Army Austriackiej.

Otóż Bussy-Rabutin pisze, że margrabina de Montespan była jedną z najpiękniejszych, ale zarazem najprzewrotniejszych kobiet. Zimna, wyrachowana, bez wszelkich skrupułów, szła drogą prostą do celu nawet po trupach. Potrafiła ona niepodzielnie zapanować nad kapryśnym „roi soleil“ Ludwikiem XIV., zmieniającym kochanki nęby rękawiczki i opłatać go tak, że patrzył na wszystko jej oczami. Margrabina de Montespan była wszechpotężna, była więcej niż królowa, a dzieci jej, które jej obdarzała Ludwik XIV., nie tylko otrzymywały tytuły księcia de Maine, hrabiego Tuluzy itd., lecz wychowywały się w pałacu monarszym, otrzymując honory należne książętom krwi.

Ludwik XIV., żonaty z infantką hiszpańską Marią Teresą, mało się w swych afektach krepując, ma przez pewien czas dwie sławne faworyty: panią de la Valliere i margrabinę Montespan, z którą amszował się i obwoził po wszystkich podróżach. Publiczny ten skandal

był tak głośnym, że przyspieszył zgon odsuniętej przez syna od władzy ex-regentki Army Austriackiej.

Montespan w dziwny sposób potrafiła odsunąć rywalkę la Valliere i zapanować wszechwładnie nad Ludwikiem XIV., a o przyczynach jej niezwyklej władzy krążyły straszliwe i niesamowite opowieści, przez późniejsze badania historyczne całkowicie stwierdzone.

Bussy-Rabutin opowiada, że gdy pewnego razu coś się popsulo i „roi soleil“ stał się małowolnym i grymasnym, co było niezawodnym symptomem, że stosunek z metresą poczynił mu ciężcy, — Montespan wezwała zaufaną swą czarownicę i kabalarke nazwiskiem la Voisin, radząc się jej, co czynić?

La Voisin doradziła jej „mszę czarną“, którą Montespan odprawiła, a której opis jest tak potworny i ohydny, że nie sposób go powtórzyć — unosząc z sobą jako nagrodę odbytych praktyk szatańskich — eliksir, zapewniający wieczną młodość.









**OBEJME** posadę tylko samodzielnego kierownika tartaku, chętniej zarząd folwarku lub lasu, wzgl. tegoż eksploatację, młody, energiczny, sumienny i pracowity, 30 lat liczący, kawaler, był dzierżawcą folwarku na Podolu, następnie paroletni kierownik tartaku, obecni zarządca folwarku. Laskawe Zgłoszenia skierować: „Reklama Prasowa”, Lwów, Chorążczyzna 7, dla D. p. 922

**POSZUKIWANY ZDOLNY AKWIZYTOR** z branży technicznej na objazdy po całej Polsce. Oferty pod „Zdolny akwizytor” do Biura Ogłoszeń Jacobiego, Lwów, ul. Zimorowicza 14. 938

**OSOBA** w średnim wieku szuka posady od zaraz do wdowca lub kawalera na gospodarstwie wiejskim lub miejskim. Dla C. Kryczkowski, Lwów, Zyblakiewicza 18. 929

### Małżeństwa

**KTÓRY** z panów w wieku 35—45 lat na dobre, rządowem stanowisku lub z majątkiem, pragnie poznać w celu matrymonialnym młodą, dystygowaną panią z towarzystwa, przystojną, zdrową, materialnie niezależną, domatorkę, mającą urządzone 3-pokojowe mieszkanie. — Poważne oferty pod „Ognisko” do Administracji „Porannej”. 918-2

### Zgubiono, znaleziono

**PRZECHODZĄC** pl. Bernardyńskim i Lyczakowską, zgubiono zeszyt z wykładem prof. Kleinera. Laskawego znalazcę uprasza się o zwrot do Adm. „Gazety Porannej”. 934

### Kupno, sprzedaż, zamiana

**SŁONECZNA** parcela, 447 sążni na Lylczakowie tamto do sprzedania. Wiadomość: Św. Piotra 25. gospodarz. 927

**FORTEPIAN** lub pianino kupię, gotówką płacę. Nowacki, Pańska 17. 926-2

**NAJTANIEJ** kołdry, materace, koce, łóżka, dywany, chodniki, firanki, kapy, bieliznę, slenniki poleca najtaniej **KAZ. SKIBINSKI**, Lwów, Kopernika 4 tylko naprzeciw Szkowrona. 352-20

**CEGIELNIA** „Stillerówka” przy ulicy Snopkowskiej 1, do wdzierżawienia. Wiadomość: Kochanowskiego 53. 997-3

### Różne

**BILIZNE** do szycia i na prawy przyjmują. Murarska 35, drzwi 6. 925

**WARSTATY** kłimkarskie i tkackie pospieszne, grzebienie każdego wymiaru niciane, kołowrotki, gremple, szafitówki, czółna pospieszne i inne tkackie przyrządy dostarcza fachowa firma „Textyl”, M. Kozusko w Rawie Ruskiej. 926

## Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Oddział we Lwowie, pl. Marjacki 6.

Przyjmuje **wkładki oszczędnościowe od Zł. 5—** oprocentowane na 12% rocznie i wkłady terminowe według umowy.

**PRZEKAZY** na własnych 16 Oddziałów w Polsce załatwia **franco prowizja.**

Pozatem załatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące. 930

**POSZUKUJE** pożyczki w kwocie 5000 zł. względnie 1000 dolarów, dając zabezpieczenie hipoteczne na realności w miasteczka, składające się z 16 morgów pola i w budynkach. Laskawe zgłoszenia „Rolnik” „Gazeta Por.” 933-2

**STAGNACJA W SKLEPACH GALANTERYJNYCH I ŻYWNOSCIOWYCH USTANIE**, jeśli ich właściciele natychmiast pisemnie odniosą się do Administracji ul. Senatorska 6 pod „NARZECIE”. 715-15

**STROJENIE** i naprawę fortepianów przyjmuje Artur Smatny, Chmielowskiego 5, tel. 15-98. 904 3

**PRACOWNIA SUKIEN 640**  
**Anny Sokołowskiej** Lwów, Bajki 9 (przedtem Akademicka 12) wykonuje wszelką konfekcję damską wprost z żurnali po cenach konkurencyjnych.

**Pierwszorządna Fabryka sukna w Bielsku** urządzona dla wielkich dostaw **poszukuje zastępcę** dobrze wprowadzonego przy władzach, urzędach i korporacjach. Oferty wnieść pod: „Fabryka sukna 406” do Administracji tego dziennika. 939

### Słabość nerwów!

anemię, blednicę, brak energii, upadek sił fizycznych, usuwa szybko wypróbowany środek „Neokratosim.” Cena za pakiet zł. 4 50. Przesyła za nadesłaniem należytości listownie z dodatkiem 1 zł. na koszt wysyłki przez Towarzystwo z ogr. por. dla chemicznego i metalurgicznego przemysłu. Wiedeń XII/2 Wissgrillgasse 5. 8921

### WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Tarnopol ogłasza nieograniczony przetarg publiczny na wykonanie robót drobnego remontu w garnizonach Tarnopol, Złoczów, Czortków, Brzezany, Trembowla i Zaleszczyki. 912-2

Bliższe szczegóły w dzienniku „Polska Zbrojnia”.

## Maszyna drukarska

z fabryki w Augsburgu, format 57/84, w bardzo dobrym stanie, pęd elektryczny lub na korbę, zaraz do sprzedania.

Bliższa wiadomość w drukarni Spółki Akcyjnej Wydawniczej, Lwów, Chorążczyzna 31, od 8—3.

**NA RATY** **Hallo! Na karnawał Hallo!** **NA RATY**  
**GRAMOFONY** z tubami oraz bez tub, zagraniczne szwajcarskie i inne  
**PIĘTY** najnowsze, taneczne oraz operowe zagraniczne i krajowe, 747 poleca po cenach niższych tylko firma  
**Malwina Immerglück Jagiellońska 17.**  
Telefon 1725. Telefon 1725.

Wszelkie  
**MASZYNY i FORMY**  
do wyrobów cementowych  
Maszyny do wyrobów cegieł betonowych lub żużliwych  
Maszyny do wyrobów drążonych bloków cementowych i tarcic (dylów)  
Maszyny do wyrobów dachówek cementowych  
Formy do wyrobów rur, schodów, słupów i t. d.  
Łamacze, posiekacze wszelkiego rodzaju  
Mieszarki betonowe, prasy, farby cementowe  
Fabryka Maszyn  
**Dr. Gasparv & Co.,** Marjańska 4 obok Lipska  
Uprasza się zwiedzić. Katalog Nr. 94 bezpłatnie.  
Zastępca: Herm. Löhnert, Bzdowska Fabryka Maszyn T. A.  
844 Bydgoszcz (ziemia Poznańska).

## „STOTZ” Sp. z ogr. odp. w Mannheimie.

**Fabryka Elektrycznych materiałów instalacyjnych** w dokładnem i eleganckim wykonaniu.  
**WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA RZECZPOSPOLITĄ:**  
**AKC. TOW. ELEKTR.** przedtem **SOKOLNICKI i WIŚNIEWSKI**  
Lwów, pl. Trybunalski 1. — Telef. Nr. 261.

Wyłączniki pod tynk i na tynk.  
Kontakty ściennie,  
Bezpieczniki słupowe i wyłączniki,  
Skrzynki rozdzielcze,  
Końcówki kablowe,

Kontakty do motorów przenośnych  
Lampy specjalne do rysowni i warst.,  
Wyłączniki do kabli telefonicznych,  
Wyłączniki z zamkami do łazienek,  
Oczka kontaktowe.

Sprzedaż drobiazgową i dla odsprzedawców. 940

**DRUKARNIA**  
**SPÓŁKI AKCYJNEJ WYDAWNICZEJ**  
L W Ó W  
UL. CHORAŻCZYZNY 31  
TELEFON Nr. 581  
Wykonuje szybko i punktualnie tańco  
Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres drukarstwa  
Posiada wielki wybór pism Maszyn iustracyjnych najnowszego typu  
**INTROLIGATORNIA**

### CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane i nekrologi 30 gr., za wiersz 1-szpalt milimetry (szer. 60 mm.) po kronice,

paski i inseraty na stronach tekstowych 35 gr., za wiersz 1-szpalt milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekonomiczny itd.) 40 gr., za wiersz 1-szpalt milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 45 gr., drobne ogłoszenia za słowo 6 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 8 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 4 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł. pol., cała strona tekstowa 480 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem

(1-sza) 570 zł. pol. — Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe. — Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt) tekstowe na 4 lamy (szpalty).